

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 405. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960097520/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

Giestebud, som paafulgte. Men den Glæde varede ikke længe; thi man merkede Aaret derefter bedrøvelige Virkninger af Agerdyrkningens Bortgang: Saasom Jorden laae udyrket, begyndte Kornet saaledes at stige, at ikke uden de rigeste Folk kunde tilkiøbe sig det. Siden kunde man ikke faae det for Penge. Ja Elendigheden tog saa til, at mange døde af Hunger, og siges der, at Metaphysica og hendes Søster Logica omsider af Trang maatte kaage Supper paa deres Skind-Trøyer og Tøfler. Herudover maatte man ydmyge sig for Agerdyrkingen, kalde hende tilbage, og give hende Sted udi Videnskabernes første Classe. Derved kom Alting udi forrige Stand igien. Pedanteria blev formedelst sin ugrundede Dom satt fra Dommer-Embedet, og Ars Critica blev Dommer i dens Sted igien.

154. Fabel.

Rotten og Døden.

Døden lod sig engang indfinde hos en gammel bedaget Rotte, og lod den vide, at det var Tiid strax at flytte: Rotten veigrede sig vel ikke for at døe, men besværgede sig alleene derover, at saadant blev den forkyndet uden foregaaende tilstrækkelig Kald og Varsel. Den foreholdt ham da, hvor ilde hans Klagemaal var grundet, han sagde: Min gode Glorius! Du haver naaet saa høy Alder, som nogen Rotte: Du seer dine Medbrødre nu paa een, nu paa en anden Maade dagligen at omkomme, du seer Katten hver Dag udi Huuset, og siger dog, at dig ingen Advarsel gives om at døe. Rotten kunde intet dertil svare, og derpaa villig gik til Døden.

Fabelen lærer, hvor ubeføjede Mennesker ere at protestere mod Dødens uformodenflige Ankomst, da de dog hver Time paa Dagen see for Øyne Ting, som advare dem derom, og at de derfor ideligen bør staae reysefærdige, og bereedte til at tage Afskeed med Verden.

MORALSKE FABLER

155. Fabel.

Tvende Gedebukke stanges.

Tvende Gedebukke, som passerede for de største Philosophi udi Skoven, geraadede engang, skjønt for en ringe Ting, udi en saa heftig Tvistighed, at de fodrede hinanden ud til Eene-Kamp. Et Faar, som saae dem at stanges, nærmede sig da til dem og sagde: Skiemmer I Eder ikke? I som holde eder selv for store Philosophi, og som formane andre Dyr at styre deres Affecter, at lade see saadan Ufuldkommenhed. Gedebukkene svarede dertil: Vi ere Philosophi alleene udi Theori, men ikke udi Praxi, og derpaa bleve ved at stanges.

Fabelen sigter paa de Mennesker, som bilde sig ind, at de ere Philosophi, da Erfahrenheit dog viser, at deres Studeringer have gjort dem vel lærdere, men ikke bedre.

156. Fabel.

Rhetorica og Norden-Vinden.

Rhetorica, endskiønt det mindste Solide af alle Videnskaber, var paa nogen Tiid af visse Menneskers Hyklerie bleven saa fordærvet, at hun begyndte at see de andre over Axelen, og, paa det hun kunde synes høyere og anseeligere end hun i sig selv var, tillagde hun sig et par Stylter, hvoraf hun betienede sig udi Forsamlinger, og udi Spadsere-Gange; Da hun engang lod sig see udi saadan Equipage, blev hun angreben af en sterk Norden-Vind, hvilken blæsedede hende omkuld med saadan Magt, at Skiørtet stod hende en halv Alen over Knæerne. Denne Hændelse gik hende meget til Hierte, helst saasom just paa samme Tiid en Cavalier gik hende forbi, hvilken smilede derved. Hun talede derfor Norden-Vinden haardt til, og bebreidede ham den liden Respect han lod see for Fruentimmer, helst udi unge Karles Paasyn. Norden-Vinden svarede dertil: Min kiære Frue! Jeg er ikke af mange Complimenter. Jeg